

OUDE MODELSOLDAAT MOET BAND TUSSEN LEGER EN VOLK HERSTELLEN

MODERNE LEI FENG'S VERLENEN OPNIEUW ONBAATZUCHTIGE HULP

DGP, 20 maart 1990

Vandaag begint in de Grote Hal van het Volk de jaarlijkse zitting van China's parlement, het Nationale Volkscongres. Ondertussen proberen de communistische leiders de banden tussen machthebbers en volk op te vijzelen, verzuurd na het neerslaan van de volksbeweging op 4 juni vorig jaar door het Volksbevrijdingsleger.

(Door Jan van der Made)

BEIJING (DGP) *Mianfei lifa*, "Haar knippen gratis!" staat er op rode en pastelgroene spandoeken met witte karakters. Vlaggen wapperen overal langs de straten en er is een drukte van belang. Militairen met opgestroopte mouwen zijn ijverig in de weer met scharen, scheermessen en ander kappersgerei en groepjes voorbijgangers drommen nieuwsgierig samen rond de stalletjes.

Eén opschrift domineert het straatbeeld: *xuexi Lei Feng!*, "leer van Lei Feng". Lei Feng was een modelsoldaat in de Culturele Revolutie (1966-1976) die zijn leven besteedde aan het helpen van de medemens. Altijd actief met het wassen van kleren van zijn kameraden, het repareren van motoren van kapotte vrachtwagens of het troosten van arme families zonder daar ook maar één cent voor terug te hoeven hebben.

ZELFOPOFFERING

Op 23-jarige leeftijd stierf Lei Feng nadat een omvallende electriciteitsmast op hem terecht was gekomen, net toen hij de motor van een (uiteraard niet zijn eigen) vrachtwagen aan het repareren was. Na zijn dood werd hij gepromoveerd tot modelsoldaat van wie iedereen moest leren. Zijn naam werd synoniem met de "geest van absolute zelfopoffering". Nu, 25 jaar later, is zijn geest opnieuw tot leven geroepen helpen Lei's reïncarnaties van het Volksbevrijdingsleger het volk "spontaan" met het gratis kappen, bandenplakken of het repareren van kapotte strijkbouten. Het maakt allemaal deel uit van een landelijke campagne om het slechte imago van het leger wat op te vijzelen dat een gevoelige knauw had gekregen toen het op de nacht van 3 en 4 juni vorig jaar vreedzame demonstraties op en rond het Tiananmen Plein gewelddadig beeindigde.

Maar de Lei Feng-campagne staat niet alleen. De campagne tegen de *liu hai*, de "zes kwaden" die in grote koppen vermeld staat op politieverordeningen op de muren van stations en in de pers, is gericht tegen prostitutie, bijgeloof, de verkoop van kinderen, drugsgebruik, de verkoop van pornografisch materiaal en gokken, zes "schadelijke tendensen" die de maatschappij zouden ontwrichten.

VERKLIKCENTRUM

Wanneer iemand één van deze 'kwaden' vermoedt heeft hij de onmiddellijke plicht om zich in verbinding te stellen met een *jubao zhongxin*, een verklikcentrum, waarvan de telefoonnummers in kranten zijn gepubliceerd. Regelmatig maken de media melding van arrestaties die gemaakt zijn in het kader van de *liu hai*-campagne.

Maar de verklikcentra zelf zijn niet vrij van 'schadelijke tendensen': gisteren werd bekend dat één zo'n centrum de telefoons beschikbaar stelde voor het publiek om zo extra inkomsten te hebben. Resultaat: acht jaar gevangenisstraf voor de chef van het centrum.

Maar deze enorme propagandagolf en toenemende controle maken de regering niet bepaald geliefd. Onmacht om de economie uit het slop te halen en toenemende werkeloosheid vormen aanleidingen

voor wrang cynisme onder het volk. Tegen deze achtergronden begint vandaag het Nationale Volkscongres.

© Jan van der Made